

ด้วยที่

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ฝ่ายเลขานุการฯ ปคอป. โทร. ๐๘ ๑๙๑๓ ๕๕๒๔

ที่ นร ๐๑๐๕ (ปคอป.)/ ๑

วันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.)

ต่อนโยบายสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ รับทราบข้อเสนอแนะของ คอป. และมอบหมายให้กรมรับไปพิจารณาดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว ต่อมาได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๗๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานและติดตามผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) โดยแต่งตั้งให้กรมเป็นประธานกรรมการ นั้น

ปคอป. ได้ประชุมปรึกษากันเป็นครั้งแรกเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้รับทราบมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งเห็นชอบให้กำหนดกรอบแผนการดำเนินงานของ ปคอป. โดยให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น ๓ คณะ ประกอบด้วย (๑) คณะอนุกรรมการด้านเยียวยาทางอาญาและพิจารณาเกี่ยวกับคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (๒) คณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วยวิธีอื่น และ (๓) คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจทั้งในและต่างประเทศ ให้คณะอนุกรรมการแต่ละคณะพิจารณาดำเนินการให้ข้อเสนอแนะของ คอป. เกิดเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับปัญหาตามหลักความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) และความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice) โดยยึดถือหลักนิติธรรม (Rules of Law) เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมกัน มอบหมายให้ประธานกรรมการรับไปดำเนินการแต่งตั้งประธานคณะอนุกรรมการแต่ละคณะและบุคคลอื่นๆ ที่จะทำหน้าที่ในคณะอนุกรรมการแต่ละคณะตามที่เห็นเหมาะสมต่อไป กระผมเห็นว่าการจะสรรหาบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับและสมัครใจมาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องใช้เวลาพอสมควร ในขณะที่มีข้อเสนอของ คอป. ที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะของ คอป. ที่เห็นว่าการดำเนินคดีอาญาในคดีความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ความผิดฐานมั่วสุมกันตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ตามมาตรา ๒๑๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาและคดีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นช่วงเหตุการณ์ความรุนแรงทั้งหลายทั้งก่อนและหลังการรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ รวมทั้งคดีที่เกี่ยวข้องกับการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ตามมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ล้วนเป็นเรื่องที่มีลักษณะเกี่ยวเนื่องกับความขัดแย้งทางการเมือง รัฐบาลสมควรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีในความผิดดังกล่าว ดังนี้

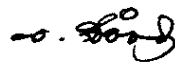
๑. เร่งรัดตรวจสอบให้ชัดเจนว่าการแจ้งข้อหาและการดำเนินคดีกับผู้ที่ถูกกล่าวหาและจำเลย สอดคล้องกับพฤติการณ์แห่งการกระทำหรือไม่ และทบทวนว่ามีการตั้งข้อหาที่รุนแรงเกินสมควร หรือการดำเนินคดีที่เป็นพยานหลักฐานอ่อน ไม่เพียงพอต่อความพิสูจน์ความผิดหรือไม่

/๒. ดำเนินการ ...

๒. ดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อให้มีการปล่อยตัวชั่วคราว อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องหา และจำเลย เพื่อให้ผู้ต้องหาและจำเลยสามารถต่อสู้คดีเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ และลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวอันเกิดจากการถูกจำกัดเสรีภาพ ในกรณีที่ศาลอนุญาตให้มีการปล่อยตัวชั่วคราวแต่กำหนดให้มีหลักประกันด้วยนั้น ขอบที่รัฐบาลจะจัดหาหลักประกันดังกล่าวให้แก่ผู้ต้องหาและจำเลยที่ไม่สามารถจะจัดหาหลักประกันได้ เนื่องจากผู้ต้องหาและจำเลยมิใช่เป็นผู้ร้ายหรืออาชญากรดังเช่นคดีอาญาตามปกติ แต่เป็นผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอันมีมูลเหตุจงใจเพื่อบรรลุเป้าหมายในทางการเมือง หากผู้ต้องหาและจำเลยไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว รัฐบาลสมควรจัดหาสถานที่ในการควบคุมที่เหมาะสมที่มีใช้เรือนจำปกติดังเช่นที่เคยใช้กับนักโทษทางการเมืองในอดีต

๓. เนื่องจากคดีอาญาเหล่านี้เป็นเรื่องที่สืบเนื่องมาจากความขัดแย้งทางการเมืองที่ดำเนินอยู่ในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา โดยผู้กระทำผิดมีมูลเหตุจงใจในทางการเมือง ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีรากเหง้าที่สำคัญมาจากสภาพสังคมไทยที่อยู่ในระหว่างการเปลี่ยนผ่าน การนำเอาหลักความยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice) ที่มีเพียงมาตรการการฟ้องร้องคดีอาญาในเชิงลงโทษมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งจึงไม่เหมาะสมกับสภาพของปัญหา ด้วยเหตุนี้ในระหว่างที่มีการศึกษาถึงแนวทางในการนำมาตราการต่างๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ความขัดแย้งในประเทศไทยมาใช้ รัฐบาลสมควรขอความร่วมมือให้ชะลอการดำเนินคดีอาญาเหล่านี้ไว้ก่อน โดยรอให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนในทุกด้าน ทั้งข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือเกี่ยวกับพฤติกรรมแห่งคดี ข้อมูลในภาพรวมของสาเหตุแห่งปัญหา ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในด้านวิชาการเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในกรอบของความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน และความยุติธรรมในเชิงสมานฉันท์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในการประเมินความเหมาะสมทั้งทางด้านประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งมาตรการทางอาญาที่เหมาะสมก่อน

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานของ ปคอป. และพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ คอป. ในเรื่องเร่งด่วนตามข้อ ๑, ข้อ ๒, และข้อ ๓. หากเห็นชอบขอได้โปรดมีคำสั่งให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินงานของ ปคอป. และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอความร่วมมือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และสำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการตามข้อ ๑, และข้อ ๓. และให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการมอบหมายกระทรวงยุติธรรมดำเนินการตามข้อ ๒. ต่อไป

(นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธาน ปคอป.